

OBSAH

1. RELATIVISTICKÁ FYZIKA	1
1.1. Klasické pojetí relativity	1
1.1.1. Prostor, čas, relativnost klidu a pohybu	13
1.1.2. Inerciální soustavy, Galileiho transformace	2
1.1.3. Zákony klasické fyziky a klasické pojetí relativity	3
1.2. Speciální teorie relativity	4
1.2.1. Základní principy speciální teorie relativity	4
1.2.2. Lorentzovy transformace	5
1.2.3. Kinematické důsledky speciální teorie relativity	6
1.2.4. Dynamické důsledky speciální teorie relativity	9
1.3. Základní idee všeobecné teorie relativity	13
1.3.1. Obecný princip relativity	13
1.3.2. Základní principy všeobecné teorie relativity	14
1.3.3. Některé závěry a důsledky všeobecné teorie relativity	15
1.4. Otázky a problémy	17
2. KVANTOVÁ FYZIKA	19
2.1. Kvantová teorie záření	20
2.1.1. Fotony	20
2.1.2. Fotoelektrický jev	21
2.1.3. Comptonův jev	22
2.1.4. Záření černého tělesa	24
2.1.5. Optická pyrometrie	27
2.1.6. Otázky a problémy	29
2.2. Vlnové vlastnosti částic	30
2.2.1. Vlnová funkce	30
2.2.2. Princip neurčitosti	32
2.2.3. Difrakce částic	34
2.2.4. Otázky a problémy	35
2.3. Schrödingerova formulace kvantové mechaniky	36
2.3.1. Schrödingerova rovnice	36
2.3.2. Kvantové mechanický formalismus	38
2.3.3. Vývoj kvantové mechaniky	40
2.3.4. Otázky a problémy	42

2.4.	Klasické a kvantové statistiky	42
2.4.1.	Základní pojmy statistické fyziky	42
2.4.2.	Klasická statistika Maxwell - Boltzmannova	44
2.4.3.	Kvantová statistika Bose - Einsteinova	45
2.4.4.	Kvantová statistika Fermi - Diracova	48
2.4.5.	Otázky a problémy	49

3. MIKROČÁSTICE

		50
3.1.	Elementární částice	50
3.1.1.	Vlastnosti elementárních částic	50
3.1.2.	Klasifikace elementárních částic	52
3.1.3.	Leptony	54
3.1.4.	Mezony	55
3.1.5.	Baryony	55
3.1.6.	Zákony zachování při interakci částic	57
3.1.7.	Otázky a problémy	58
3.2.	Dynamika mikročástic	59
3.2.1.	Pohyb volné mikročástice	59
3.2.2.	Mikročástice v potenciálové jámě	60
3.2.3.	Tunelový jev	67
3.2.4.	Harmonický oscilátor	69
3.2.5.	Problém mnoha částic v kvantové fyzice	72
3.2.6.	Otázky a problémy	74
3.3.	Atomové jádro	76
3.3.1.	Vazebná energie atomového jádra	77
3.3.2.	Jaderné síly	80
3.3.3.	Modely atomového jádra	82
3.3.4.	Jaderné reakce	84
3.3.5.	Jaderná energie	88
3.3.6.	Přirozená radioaktivita	90
3.3.7.	Rozpadové procesy	94
3.3.8.	Umělá radioaktivita	98
3.3.9.	Otázky a problémy	99
3.4.	Elektronový obal atomu	101
3.4.1.	Kvantový model atomu vodíku	103
3.4.2.	Energie elektronu, spektrum atomu vodíku	105
3.4.3.	Mechanické a magnetické momenty elektronů	107
3.4.4.	Složitě atomy	110
3.4.5.	Periodická soustava prvků	112
3.4.6.	Energetické procesy v elektronovém obalu atomu	113
3.4.7.	Otázky a problémy	115

3.5. Molekuly	116
3.5.1. Iontová vazba molekul	117
3.5.2. Kovalentní vazba molekul	118
3.5.3. Spektra molekul	119
3.5.4. Otázky a problémy	122

4. MAKROSKOPICKÉ FYZIKÁLNÍ SYSTÉMY 123

4.1. Charakteristika fyzikálních systémů	123
4.1.1. Pojem fyzikálního systému	123
4.1.2. Makroskopický systém, typy makroskopických systémů	123
4.1.3. Interakce mikročástic makroskopického systému	124
4.1.4. Struktura makroskopického fyzikálního systému	125
4.1.5. Vlastnosti makroskopických systémů	127
4.2. Pásová teorie pevných látek	128
4.2.1. Úvod do fyziky pevných látek	128
4.2.2. Pásová teorie, kvantování	130
4.2.3. Otázky a problémy	134
4.3. Mechanické vlastnosti systémů	135
4.3.1. Viskozita	136
4.3.2. Pevnost a pružnost	137
4.3.3. Otázky a problémy	148
4.4. Tepelné vlastnosti systémů	148
4.4.1. Teplo, tepelná kapacita, tepelné bilance	149
4.4.2. Teplota, teplotní roztažnost	155
4.4.3. Fázové přechody	157
4.4.4. Šíření tepla, tepelná vodivost látek	158
4.4.5. Otázky a problémy	167
4.5. Elektrické vlastnosti makroskopických systémů	168
4.5.1. Pojem vodivosti, elektronová teorie vodivosti, pásová teorie vodivosti	168
4.5.2. Elektrická vodivost plynů	170
4.5.3. Elektrická vodivost elektrolytů	173
4.5.4. Elektrická vodivost pevných látek, kovy	175
4.5.5. Polovodiče	181
4.5.6. Kovová a polovodičová skla	184
4.5.7. Supravodivost	186
4.5.8. Otázky a problémy	188
4.6. Magnetické vlastnosti makroskopických systémů	189
4.6.1. Základní charakteristika vnějšího magnetického pole	190
4.6.2. Magnetizace, makroskopický systém v magnetickém poli	190
4.6.3. Dia-, para- a feromagnetismus	192
4.6.4. Otázky a problémy	203

4.7. Termoelektrické a optické vlastnosti makroskopických systémů	204
4.7.1. Emise elektronů	204
4.7.2. Termoelektrické jevy	207
4.7.3. Interakce záření s makroskopickým systémem	214
4.7.4. Nelineární optika. Holografie	221
4.7.5. Otázky a problémy	225
4.8. Fyzikální základy mikroelektroniky	226
4.8.1. PN přechod	226
4.8.2. Polovodičové diody	228
4.8.3. Tranzistory	230
4.8.4. Struktury MOS, integrované obvody	232
4.8.5. Měníče tepelné a světelné energie na elektrickou	234
4.8.6. Plazma	238
4.8.7. Otázky a problémy	241

5. FYZIKA A SOUČASNÝ SVĚT	242
5.1. Filosofické aspekty fyziky	242
5.2. Vztah fyziky a techniky	244
5.3. Vesmír	245
5.4. Nefyzikální systémy	248

PŘÍLOHY	250
KLÍČ k " OTÁZKÁM A PROBLÉMŮM "	261
ZÁKLADNÍ FYZIKÁLNÍ KONSTANTY	268
LITERATURA	271